

Mette Frederiksens nytårstale

Taler

Mette Frederiksen
Danmarks Statsminister

Dato

1. januar 2025

Sted

Marienburg

1 God aften.

Hvordan starter man en nytårstale i en så urolig verden?

5 Bliver det store for stort og det små for småt?

Eller er det netop i det små, at vi skal finde det store?

Når verden står i brand, så rykker vi sammen i Danmark. Og finder vores vej.

10 Denne gang i front. Fordi vi ved, at meget er på spil. At vi ikke kan tage freden og friheden for givet.

I år er det 80-året for befrielsen.

15 Europa er mere udfordret, end vi har været siden de fem forbandede år.

Og når Europa er presset, er Danmark det også.

* * *

20

Det kan være svært at se med det blotte øje. For det meste går jo godt herhjemme.

Arbejdsløsheden er lav. Beskæftigelsen høj. Og i foråret gav vi det største løft til

25 kommuner og regioner i 15 år, så der igen er flere penge til hverdagens velfærd.

Med sundhedsreformen kommer der flere læger i de dele af Danmark, hvor der er mest brug for dem.

30

Og med den grønne trepart har vi lovet hinanden og vores børn og børnebørn, at vi ikke længere vil tillade, at der svines så meget i fjordene. Og at landbruget skal fylde mindre på den jord, der også i fremtiden skal brødføde os.

35 Vi bevæger os fremad. Og er måske nærmest lykkelige, som TV2 synger.

Og dog. For alle problemer er jo ikke løst endnu.

* * *

40

Inflationen er igen lav. Og med de seneste overenskomster, skattelettelser og lønløftet vil mange danskere få flere penge mellem hænderne.

Men har du tænkt over, hvad der er sket i supermarkedet?

45

En pakke smør kan koste mere end 30 kroner, når den ikke er på tilbud.

Pakkerne med leverpostej og ost er blevet mindre. Uden at prisen er fulgt med ned.

50

Og et halvt kilo oksekød. Ja, det vejer nu 400 gram.

Det kan være svært at få pengene til at slå til. Ikke mindst for nogle af jer pensionister.

55

Derfor er jeg glad for, at folkepensionen nu stiger. For den enlige folkepensionist med op til 7.000 kroner i år. Og hvis du også modtager ældrecheck, kan du få en samlet stigning på næsten 13.000 kroner.

60

* * *

Ja, vi bevæger os fremad i Danmark.

Men det er i en meget mere turbulent – og farlig – verden.

65

En verden, hvor Europa risikerer at sakke bagud.

Man siger, at USA innoverer. Kina kopierer. Og EU regulerer.

70

Det må vi ændre.

Vi skal beholde arbejdspladserne i Europa. Og det kræver markant flere investeringer. Både offentlige og private.

75

I energi, teknologi, forsvar, grøn omstilling og klima.

Behovet er så stort, at vi bliver nødt til at se på hele værktøjskassen.

80

Statsstøtte er nødvendigt.

Vi må gentænke den europæiske økonomi.

Det gælder også i Danmark.

85

Vi har ikke gennemført reformer, overholdt budgetterne og besluttet, at pensionsalderen løbende skal stige – nogle vil mene lige vel rigeligt - for stiltiende at se til, mens andre kontinenter løber med fremtidens vækst og velstand.

90

Vi vil altid føre en ansvarlig økonomisk politik. Men ansvarlighed handler ikke kun om bundlinjen.

95

Udviklingen skal være socialt retfærdig. Også selvom trusselsniveauet er højt. Og vi må spørge os selv:

Vil vi vinde eller tabe arbejdspladser?

100

Vil vi udvikle vores egne industrier og teknologier eller være afhængige af andres?

Og ultimativt: Vil vi stå op for den frihed og den verdensorden, som har skabt rammerne for vores gode og trygge liv?

105

* * *

Moskva.

110 Pyongyang.

Og Teheran.

Tre hovedstæder i tre lande, som arbejder tættere og tættere sammen. Mod os.

115

Vi ser det flere og flere steder. Men tydeligst i Ukraine.

Ukrainerne forsvarer sig tappert. De gør mere, end mange troede var muligt.

120 Mod Rusland selvfølgelig. Men også mod soldater fra Nordkorea og droner fra Iran. Her på europæisk jord.

Og i kulissen står Kina. Uden kinesisk støtte ville Rusland ikke kunne angribe Europa, som de gør.

125

Det står klart. Krigen har *aldrig* kun handlet om Ukraine.

Putin har ikke ofret hundredtusindvis af russiske liv alene for at tage den østlige del af Ukraine.

130

Og Nordkorea og Iran har ikke kastet sig ind i krigen blot for at se Rusland tage en bid af nabolandet.

Verden er forandret.

135

Jeg tror desværre ikke, at vi kan vende tilbage til tiden, som den var. Og selvom jeg ønsker freden mere end noget andet, så må vi stå fast i kampen for vores frihed.

140 Det gør vi heldigvis her i Danmark.

Tænk, at vi er en af de befolkninger i verden, der er mest stålsatte i vores støtte til Ukraines frihedskamp.

145 Det kan vi godt tillade os at være stolte over.

Demokratier kan ikke vinde ved at give efter. Og slet ikke ved at give op.

150 Vi må ikke være naive. Selv hvis Putin underskriver en fredsaftale med Ukraine, må vi ikke tro, at han stopper der. At han vil være tilfreds.

For Putin ønsker ikke fred.

155 Han ønsker et Europa på russiske præmisser.

* * *

160 Europa er historien om et kontinent, der før har lagt krigen bag sig og skabt verdens bedste lande at være menneske i.

Men vores historie er også blodig.

165 Det sværeste for os mennesker er nok at forstå vores egen tid.

Alting virker lettere, når vi ser tilbage på fortiden og måske sågar, når vi kigger ind i fremtiden.

Vi står i en skæbnestund.

170

Hvis vi giver efter, så taber vi. Det har historien lært os.

Europa og USA har en grundlæggende fælles interesse i at forsvare den verdensorden, der har sikret fred og velstand.

175

Jeg glæder mig over, at vi i Nordatlanten igennem de seneste år har styrket vores samarbejde mellem Færøerne, Grønland og Danmark.

Og ikke mindst, at både EU og NATO er stærkere nu end før.

180

Men Europa skal kunne endnu mere selv.

Her er jeg helt enig med de seneste mange amerikanske præsidenter. Også Trump.

185

Derfor opruster vi. For at forhindre krig. For at sikre fred.

190 Vi udvider værnepligten. Afsætter milliarder til at købe luftforsvar,
kampkøretøjer og droner. Styrker vores beredskab.

Det er dyrt.

195 Og det bliver endnu dyrere.

Vi er nødt til at forberede os på scenarier, vi ikke havde forestillet os for bare få år siden.

200 Beskadigelse af kabler og kritisk infrastruktur. Cyberangreb og sabotage.

Truslerne har mange former. Men uanset hvad der møder os, skal vi have viljen til at forsvare os. Viljen til at vinde.

205 De kommende år vil byde på svære beslutninger og prioriteringer.

Det kan ikke være anderledes.

* * *

210 Når jeg starter min nytårstale med at ridse alle disse udfordringer op. Så er det ikke for at mane et skræmmebillede frem.

Tværtimod.

215 Vi skal være realistiske.

Men aldrig modløse.

220 Vi har før stået over for store udfordringer. Og overvundet dem.

Det kan vi gøre igen.

Når verden syner dystert. Og bekymringerne står i kø. Så er der brug for netop alt det, der gør Danmark til noget særligt. Vores danske værdier.

Vi har garanteret hver vores udgave. Men mange af os er jo formet af det samme. Så hvad er fællesmængden?

230 Der er selvfølgelig vores tillid.

De fleste af os stoler på hinanden. På myndighederne og medierne. Der er stadig gadedøre, der står ulåste, og et ord er et ord.

235 Der er vores foreningsliv. Danmarks stærkeste fællesskab.

Det er nok ikke helt løgn, hvad man siger: At når to danskere mødes, så drikker vi en øl. Og når tre danskere mødes, stifter vi en forening.

240 Vi mødes på kryds og tværs af generationer og baggrund. Dyrker sport. Nørkler med alverdens projekter. Bryder ensomhedens kæder og får venskaber for livet.

Samarbejde og det flade hierarki er også noget særligt dansk.

245 Vi er gode til at arbejde sammen. Det gør alting lettere og samfundet rigere.

Fællesskaber kan også være bøvlende. For eksempel, når partier på tværs af midten pludselig sidder i regering sammen.

250 Men i en urolig verden er det måske slet ikke så dumt?

* * *

Vores tørre og underspillede humor må også være en særlig dansk værdi.

255

Tænk på de gange, hvor vi kan grine af os selv i stedet for at blive sure eller fornærmede. Hvor vi ikke er selvhøjtidelige, men kan trække på skuldrene af hverdagens konflikter og naboens irriterende vaner.

260 Sidste år mistede vi to af dem, der fik os alle til at grine:

Ulf Pilgaard, der bragte samfundssatiren til et forrygende niveau. Og Erik Clausen, der udfordrede os med gøglerens flab.

265

Mange husker ham nok især fra Midt om Natten.

En af sangene fra filmen er blevet sunget flittigt til mange konfirmationer gennem årene. Jeg tror, I kender den.

270

”Hvis nogen siger det hele går ad helvedes til, så tro dem ikke. Det har altid været sådan, og det bli'r det nok ved med. Tror du ikke?”

Sangen om Susan Himmelblå vækker genklang den dag i dag.

275

Jeg ved, at vi kan håndtere også morgendagens udfordringer.

Det vil kræve meget af os.

280

Men holder vi fast i vores værdier. Så er vores fundament stærkt.

Tillid. Forpligtende fællesskaber. Humor og samarbejde. Og et par mere: Handlekraft og selvfølgelig vores velfærdssamfund.

285

Vi er ikke sådan nogen, der læner os tilbage og venter.

Vi handler.

290

Smeden i produktionshallen, der opdager en fejl i maskineriet. Og finder løsningen, ingen har tænkt på før.

Borgerne i den lille by, der går sammen om at redde den lokale købmandsbutik. Køber anparter og søger fonde. Så købmanden fortsat kan holde åbent.

295

Handlekraft gør os stærke.

Som Mads Pedersen sagde det, da han vandt VM i landevejscykling for nogle år siden: ”På en rute som i går har det åbenbart båret frugt at træne i lortevejr.”

300

Og han har ret. Solen skinner ikke hele tiden. Hverken på himlen eller i vores liv.

Derfor har vi brug for et stærkt velfærdssamfund. Med fri og lige adgang.

305 * * *

Velfærden har været udfordret i de senere år. Først corona. Så krig og inflation.

Vi har meget at rette op på. Og vi er i gang.

310

Sygeplejerskerne vender tilbage, og ventetiderne falder flere steder.

Jer, der drømmer om at blive forældre, har fået ret til mere hjælp.

315

Vores mindste børn har fået flere voksne omkring sig i vuggestuen og børnehaven.

Vi vil skabe en helt ny ungdomsuddannelse.

320

Og vores ældre medborgere, kan se frem til mere tid og mere nærvær i ældreplejen.

I det nye år vil vi fortsætte med at styrke velfærden. Og gøre mere for nogle af jer, der har det sværest.

325

Alle børn skal have en god barndom. Jeg vil gerne igen slå et slag for, at børnene bruger mindre tid foran skærmen. Og mere tid på at lege og være sammen med vennerne eller os voksne.

330

Ventetiderne i psykiatrien skal ned.

Mere værdighed for de mest udsatte i vores samfund.

335

Og du, der er sygemeldt fra jobbet. Du skal behandles med ordentlighed og respekt. Derfor vil vi ændre beskæftigelsessystemet og lukke jobcentrene.

Vi vil sætte hårdere og mere konsekvent ind over for personfarlig kriminalitet. Grov vold. Umotiverede overfald. For ofrenes skyld – og for samfundets sammenhængskraft.

340

Og hvis du bliver dømt for alvorlig kriminalitet. For eksempel rocker-, bande-

eller narkokriminalitet, skal du selvfølgelig ikke have de samme rettigheder som andre. Derfor mener vi, at førtidspensionen skal tages fra dig.

345

Det handler om ret og pligt.

* * *

350 Vi er i en ny tid.

Jeg tror desværre, at de kommende år vil byde på flere trusler mod vores land og levevis.

355 Oprustning for at undgå krig er i mine øjne uomgængeligt. Men lad os gøre det på den danske måde. Socialt retfærdigt og med vores værdier i behold.

Så kommer det hele ikke til at gå ad helvede til.

360 Godt nytår.

Kilde

Stm.dk

365 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

Nytårstale, Socialdemokratiet

URI

370 <https://www.dansketaler.dk/tale/mette-frederiksens-nytarstale-2025>

375

380